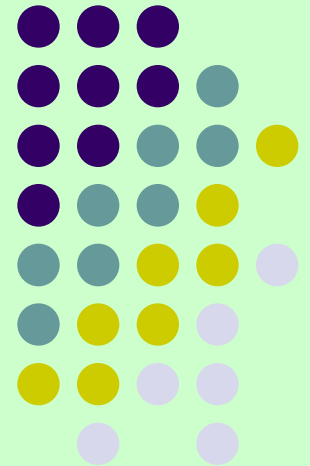
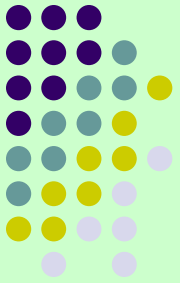

Плюралізм світової політичної думки XIX - початку XX ст.

1. Лібералізм.
2. Консерватизм.
3. Соціалістичні ідеологічні вчення:
 - утопічний соціалізм;
 - марксизм;
 - соціал-демократизм.
4. Екстремістські політико-ідеологічні доктрини.

ПОЛІТИКА

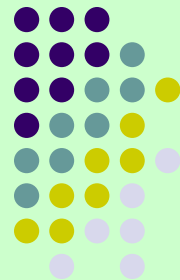
ІДЕОЛОГІЯ

*Антуан
Дестют
де Трасі
(1754-1836)*

- система цінностей, поглядів та ідей, в яких відображається ставлення людей до політики;
- систематизована сукупність ідейних поглядів, що виражають інтереси певної соціальної групи.

СУСПІЛЬСТВО

формує у кожного з членів суспільства політичний світогляд

дає суспільству певні орієнтири його політичного життя

робить участь членів суспільства в політичному процесі свідомою

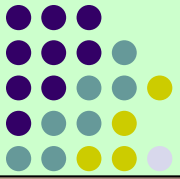
СУСПІЛЬСТВО

УХУБЕ-ЕДУН-ВРО

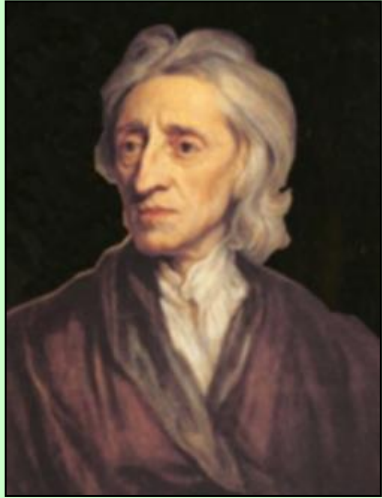
УХУБЕ-ЕДУН-ВРО

«ІДЕОЛОГІЯ - наука про «людське мислення та суспільні ідеї», про «загальні закони розвитку ідей і поглядів з практичного досвіду людства»

1

Лібералізм

Дж. Локк

Ш. Л. Монтеск'є

лат. *libera* - свобода

XVII – XVIII ст. –

зародження **класичного
лібералізму**

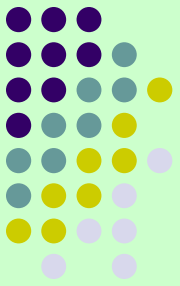
I пол. XIX ст. – термін «лібералізм»

сер. XIX ст. – перші ліберальні політичні партії

ЛІБЕРАЛІЗМ – це політико-ідеологічна течія, що об'єднує прихильників парламентського ладу, вільного підприємництва і демократичних свобод.

Основні принципи лібералізму:

1

• **свобода як найвища цінність**

2

• **недоторканість особи**

3

• **захист приватної власності**

4

• **вільна підприємницька діяльність**

5

• **невтручання держави в економіку**

6

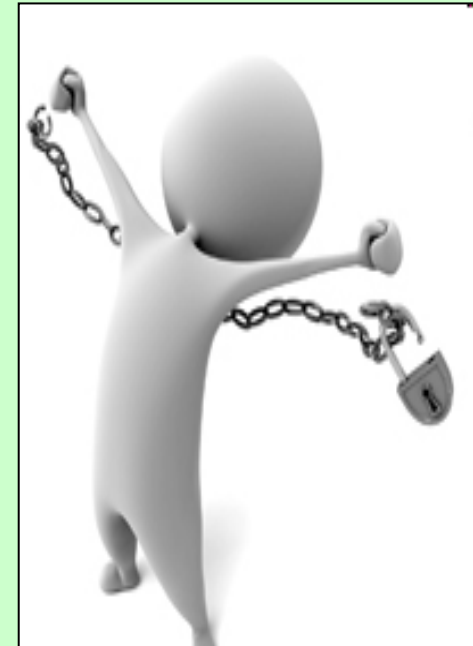
• **поділ влади**

7

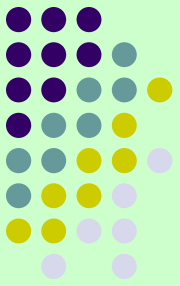
• **парламентаризм**

8

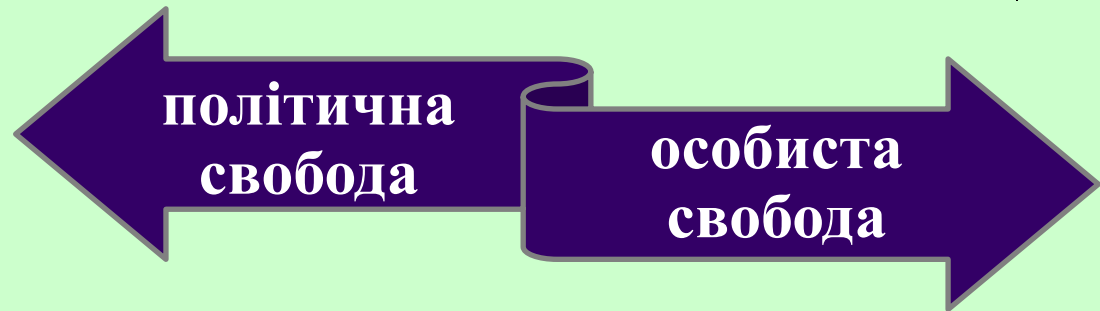
• **виборність посадових осіб**

Бенжамен Констан (1767-1830)

- ✓ духовний батько європейського лібералізму
- ✓ захисник свободи в усіх сферах суспільного життя

Розвинув теорію поділу влади:

законодавча

виконавча

судова

нейтральна

парламент

уряд

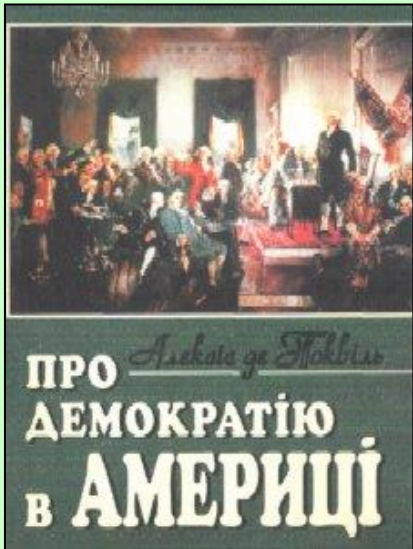
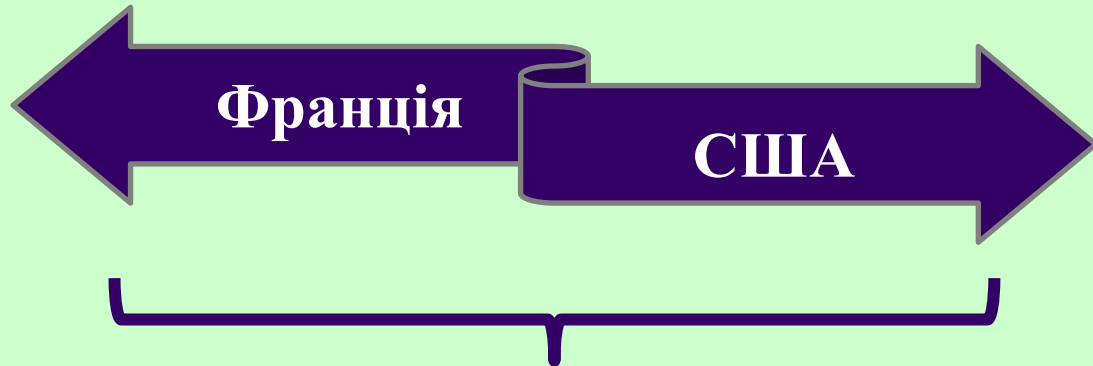
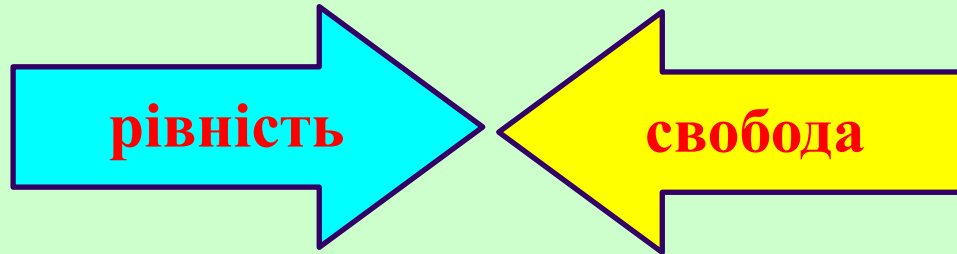
суди

глава держави

попередження
конфліктів

узгодження діяльності
усіх гілок влади

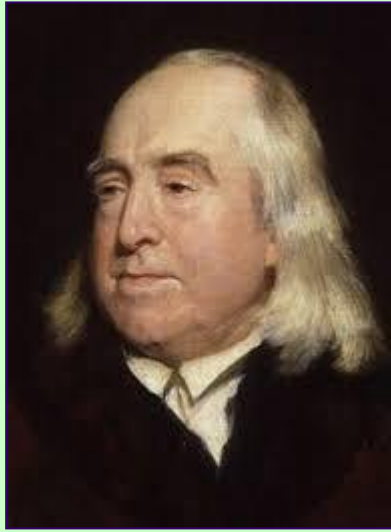
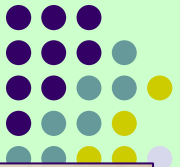
Алексіс де Токвіль (1805-1859)

Для встановлення **ДЕМОКРАТІЇ** необхідно:

- ✓ представницька форма правління
- ✓ поділ влади
- ✓ місцеве самоврядування
- ✓ свобода друку
- ✓ свобода совісті
- ✓ незалежність суддів

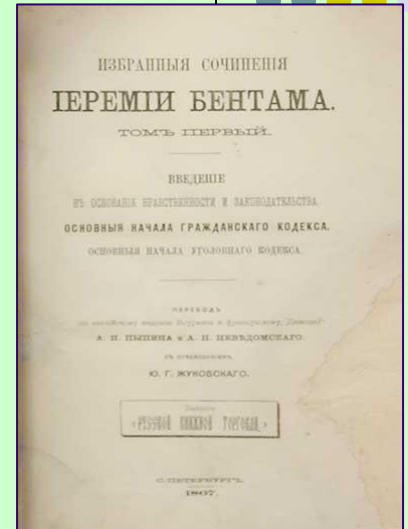
Ієремія Бентам (1748-1832)

утилітаризм

лат. *utilitas* - користь, вигода

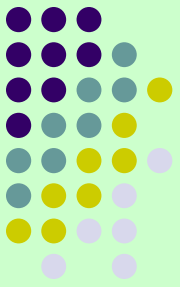
В центрі уваги - інтереси й безпека особи

свобода межує із свавіллям

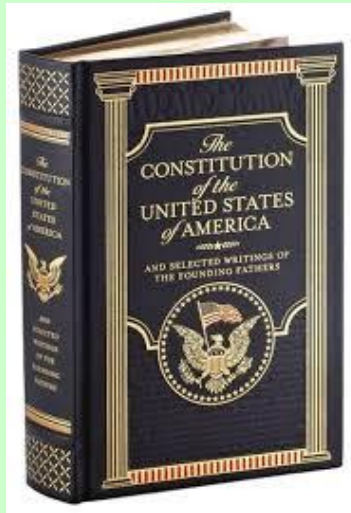
республіканський устрій держави

поділ влади на законодавчу, виконавчу й судову гілки

Відображенням ідей класичного лібералізму є:

- Декларація про Незалежність США **1776 р.**
- Конституція США **1787 р.**
- Декларація прав людини і громадянина **1789 р.**
- Конституція Франції **1791 р.**

Представники лібералізму

АНГЛІЯ:
Дж. Локк
І. Бентам

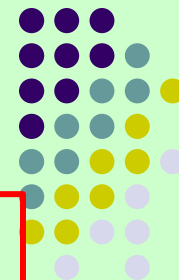
ФРАНЦІЯ:
Ш.-Л. Монтеск'є
Ж.Ж. Руссо
Б. Констан

США:
Т. Джефферсон
Д. Медісон

НІМЕЧЧИНА:
І. Кант
В. Гумбольт

УКРАЇНА:
М. Драгоманов
В. Кістяківський

Консерватизм

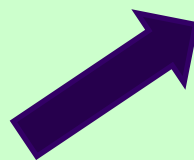
КОНСЕРВАТИЗМ – політична ідеологія, що орієнтується на збереження і підтримку традиційних цінностей, морально-правових засад, існуючих форм політичного і соціального устрою.

реакція феодально-аристократичних кіл на загрозу засадам феодалізму, традиційним цінностям, звичному способу життя, яка йшла від революції

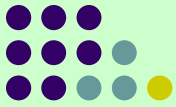
Ф. де Шатобріан
1818 р.
журнал
«Консерватор»

«консерватизм»

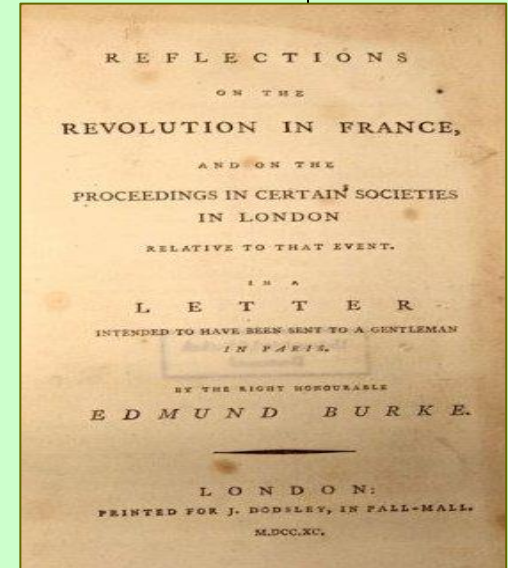

лат. *conservo* –
«охороняю», «зберігаю»

Едмунд Берк (1729-1797)

Засновник консерватизму

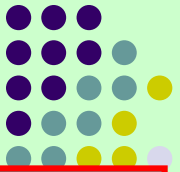

«Роздуми про революцію у Франції»

О
С
Н
О
В
Н
І
І
Д
Е
Ї

- традиціоналізм
- втілення традицій – англійська конституція
- еволюція
- превентивні реформи

Прибічники консерватизму

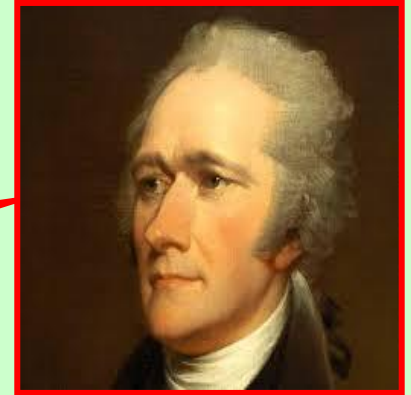
Жозе де Местр

**Клемент фон Меттерніх -
канцлер Австрії**

Джон Адамс – II президент США

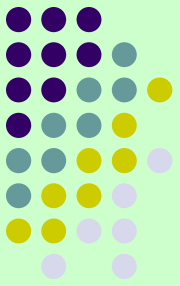
**Олександр Гамільтон – один з
авторів Конституції США**

**Бенджамін Дізраелі – прем'єр-
міністр Великої Британії**

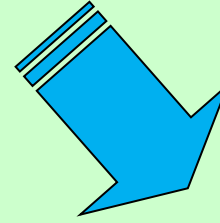
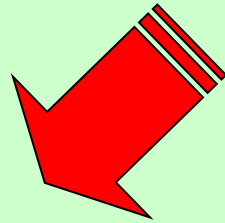

**Отто фон Бісмарк – канцлер
Німеччини**

Соціалістичні ідеологічні вчення

Напрямки

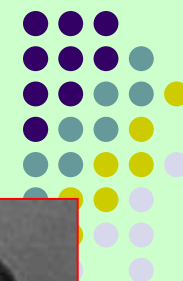
Марксизм

Соціалізм – перша фаза комуністичної формації; суспільство, засноване на загальній власності на засоби виробництва.

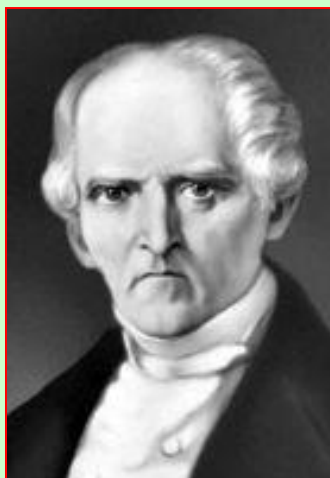
Соціал - демократизм

Соціалізм – вічне завдання; процес реалізації ідеалів свободи, справедливості та солідарності.

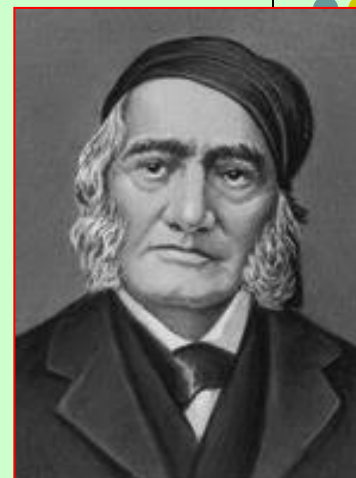
Критично–утопічний соціалізм

Анрі де Сен-Сімон
(1760-1825)

Шарль Фур'є
(1772-1837)

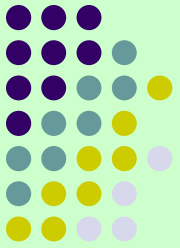
Роберт Оуен
(1771 - 1858)

**Критика
капіталістичного
ладу**

**Розробка проєктів
справедливого
суспільства**

Ш. Фур`є

Критика капіталізму

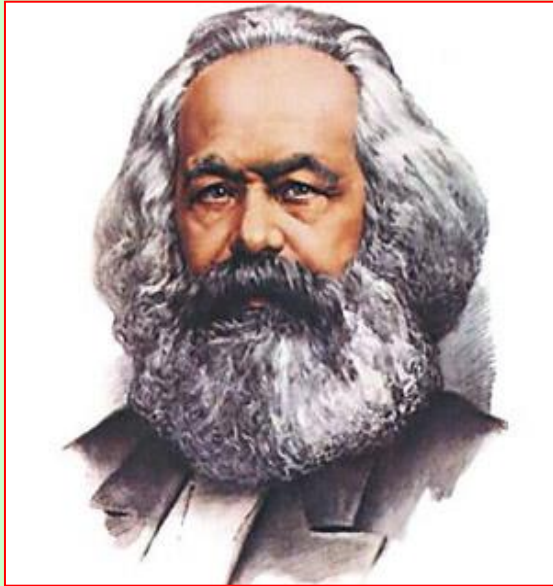
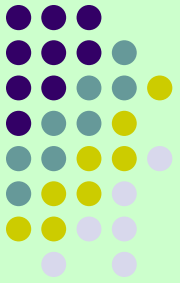
- анархія виробництва
- безробіття
- нестримна конкуренція
- дух наживи
- гноблення й виродження бідноти
- паразитизм рантьє і торговців

Проект нового суспільства

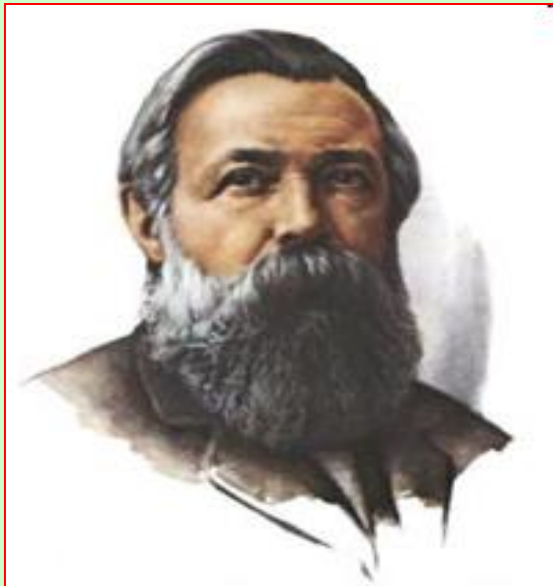
- ✓ **Фаланги** – виробничо-споживчі товариства з 1600 осіб.
- ✓ **Фаланги** – автономні утворення, які координують свою діяльність за допомогою центральної влади, яка не має права втручатися в їх внутрішнє життя.

Марксизм

40-і рр. XIX ст.

Карл Маркс
(1818-1883)

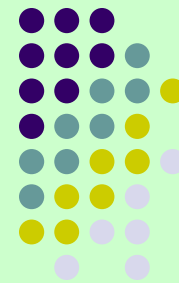

Фрідріх Енгельс
(1820-1895)

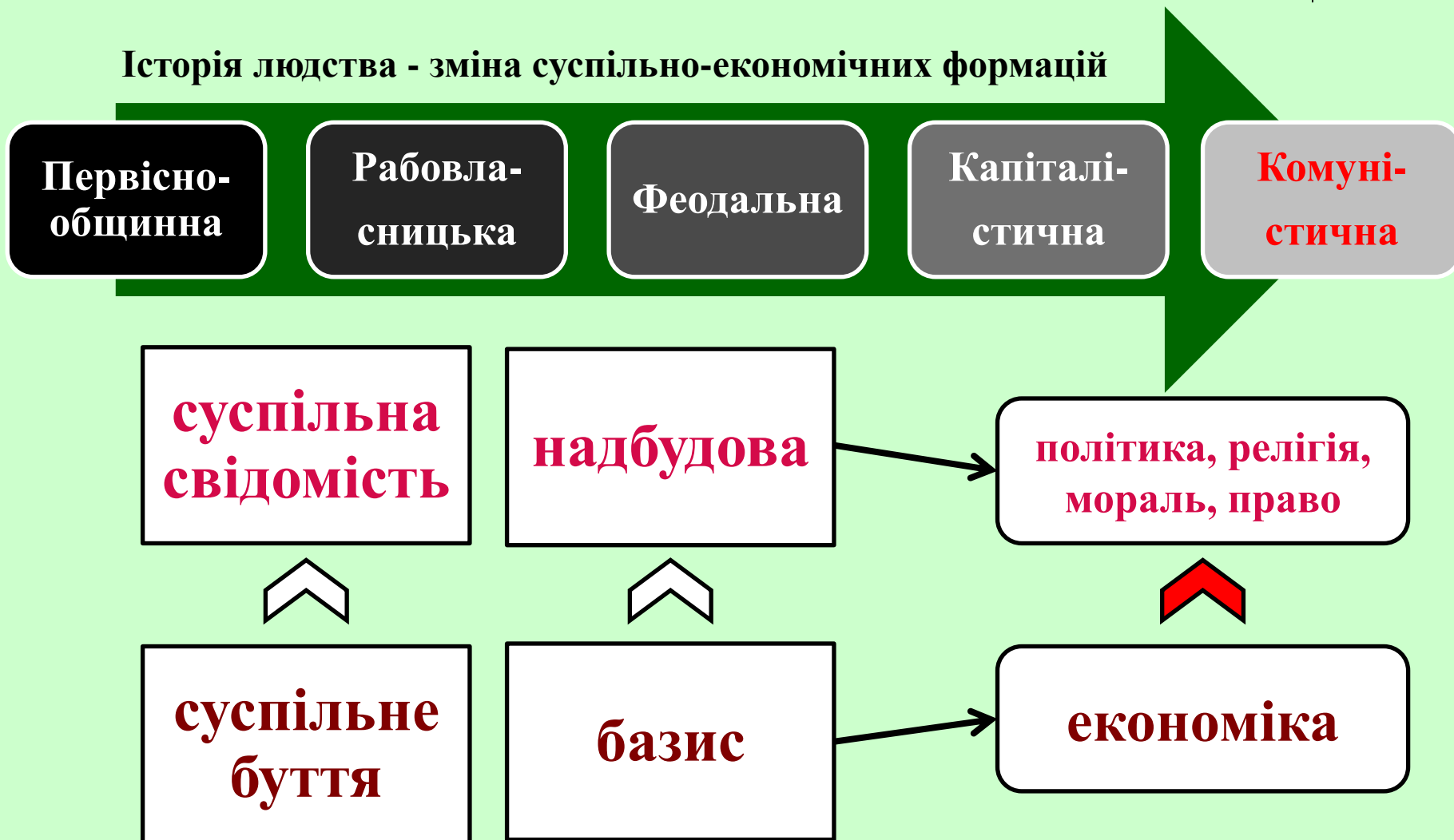
*«Маніфест
комуністичної
партії» 1847 р.*

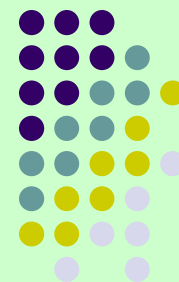
Головні ідеї марксизму

1. Матеріалістичне розуміння історії

Історія людства - зміна суспільно-економічних формацій

2. Теорія додаткової вартості

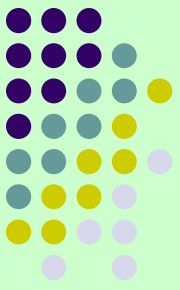
Додаткова вартість утворюється шляхом привласнення капіталістами продукту неоплаченої частини праці найманих робітників.

3. Всесвітньо-історична роль пролетаріату «як могильника капіталізму і творця соціалістичного суспільства»

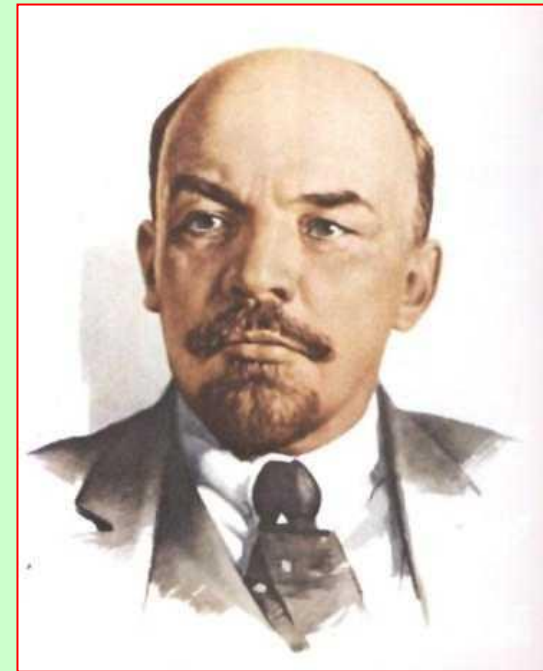
4. Вчення про державу диктатури пролетаріату

5. Вчення про майбутнє комуністичне суспільство

У майбутньому комуністичному суспільстві:

- відсутність приватної власності;
- відсутність експлуатації (класів);
- відмирання держави і права, заміна їх громадянським самоврядуванням;
- зникнення національних відмінностей;
- зникнення відмінностей між розумовою та фізичною працею;
- встановлення принципу «від кожного – за здібностями, кожному – за потребами».

Володимир Ленін
(1870-1924)

Соціал-демократизм

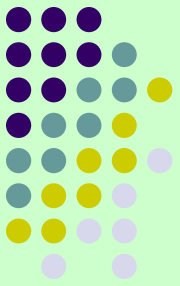
Едуард Бернштейн
(1850–1932)

Основні ідеї:

- ✓ між соціалізмом і демократією немає прірви;
- ✓ концепція «демократичного соціалізму»;
- ✓ еволюційний шлях переходу до соціалізму;
- ✓ тимчасове збереження змішаної економіки.

4

Екстремістські політично-ідеологічні доктрини

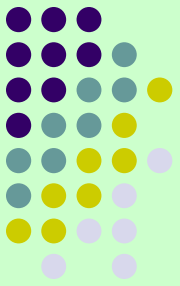

ЕКСТРЕМІЗМ – схильність до крайніх політичних поглядів, прибічники яких вдаються до радикальних (терористичних) засобів з метою дестабілізації політичного життя.

Напрями	Ліві	Праві
Кому адресують свою ідеологію	робітничому класу	власникам засобів виробництва
Течії	Анархізм Троцькізм	Фашизм Нацизм

Особливості політичного екстремізму

• ігнорування об'єктивного аналізу політичної ситуації;

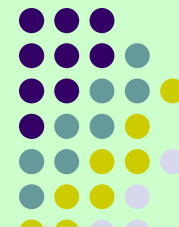
• прагнення будь-яким чином прискорити політичні події;

• правовий нігілізм, руйнування державних і політичних структур, що сформувалися у процесі історичного розвитку держави;

• домінування силових методів при вирішенні політичних завдань;

• нерозуміння об'єктивних законів виходу країни з кризи, у тому числі й політичної.

АНАРХІЗМ

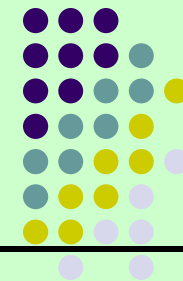
Анархізм (від грецьк. *anarchia* – безвладдя) – це ідейно-політична течія, яка проголосила своєю метою знищення держави й заміну будь-яких форм примусової влади вільною й добровільною асоціацією громадян.

Як політична течія анархізм склався у 40-70-х роках ХІХ ст. у Західній Європі.

Основні напрямки:

◆ Анархо-індивідуалізм

⇒ Макс Штірнер (1806-1856)

⇒ П'єр Жозеф Прудон (1809-1865)

◆ Анархо-комунізм

⇒ Михайло Бакунін (1814-1876)

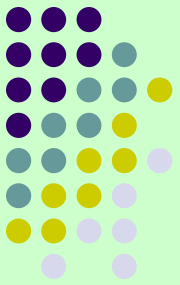
⇒ Петро Кропоткін (1842-1921)

◆ Анархо-синдикалізм

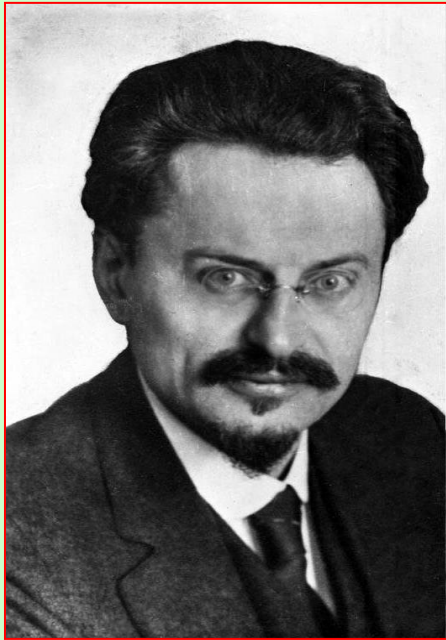
⇒ Рудольф Роккер (1873-1958)

⇒ Олександр Беркман (1870-1936)

Троцькізм

Лев Троцький
(1879-1940)

Основні ідеї:

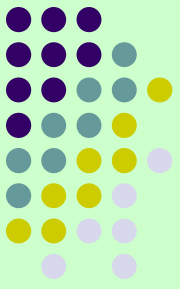
заперечення союзу робітничого класу і селянства

теорія безперервної революції

«експорт революції»

соціалістична революція у світовому масштабі

Фашизм

ФАШИЗМ – ідеологія культу сильної особистості, агресивного расизму і шовінізму, що зародилася в Італії в 1922 р.

Основні ідеї:

Беніто Муссоліні

проголошення расової та етнічної винятковості однієї нації

ставка на силові методи боротьби

нетерпимість до інакомислячих

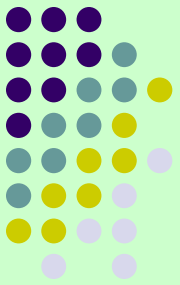
тероризм

тотальний контроль за суспільством і особою

Нацизм

(націонал-соціалізм)

Крайній вияв ідеології фашизму,
зародився в Німеччині в 1933 році.

Адольф Гітлер

Основні ідеї:

- доктрина «надлюдини» і «недолюдини»
- расизм
- шовінізм
- антигуманізм
- тоталітаризм

Дякую за увагу!

